

# תוכנית מתאר כוללנית לקריית אונו

צוות חשיבה עירוני, מפגש  
מס' 2

19.6.2017

ד"ר עמליה רימלט תכנון חברתי

אדר' אורי מזור - אדם מזור אלי פירשט אדריכלים ומתכנני ערים

עדכון: 22.8.2017

## מבוא

מינהל התכנון מחוז תל אביב בשיתוף עם עיריית קריית אונו מקדמים בימים אלה הכנתה של תכנית מתאר מקומית חדשה לקריית אונו לשנת היעד 2040. התוכנית תקבע את הפיתוח הפיזי וסוגיות הקשורות בין השאר גם לעיצוב העירוני של העיר, תחול על כל שטחה של קריית אונו, ותקבע בין היתר מדיניות לגבי אופי הבניה והיקפי הבנייה באזורים השונים בעיר.

הכנת התוכנית מלווה במהלך של שיתוף ציבור. בתהליך משתתפים מגוון בעלי עניין – קבוצות ופרטים שיש להם עניין בנעשה בעיר. במסגרת זו התקיים מפגש ציבורי רחב ראשון ב 15.12.2016 בהשתתפות כ 250 מתושבי העיר. על בסיס פרסומים במדיה העירונית, הוקם צוות חשיבה עירוני בן 50 תושבים ותושבות של קריית אונו, אשר התכנס לראשונה ב 16.2.2017.

דו"ח זה מתאר את המפגש השני של צוות החשיבה העירוני שהתקיים ב-19.6.2017. במפגש השתתפו 40 תושבים המתגוררים בעיר. המפגש נועד לקיים דיון על נושאים תכנוניים מרכזיים שמגדירה תכנית המתאר המתגבשת. בשונה מהמתוכנן למפגש זה, ולבקשת מרבית התושבים שלקחו חלק במפגש, נסב הדיון סביב נושאים עקרוניים שהועלו ע"י התושבים.

## מבנה הדיון

למפגש היו שלושה חלקים:

- פתיחה וברכות:** אדר' אנדה בר – מהנדסת העיר
- רקע:** אדר' אורי מזור הזכיר בקצרה את תהליך התכנון ומהי תכנית מתאר, וכן הציג את חזון התוכנית כפי שגובש ע"י צוות התכנון ובשיתוף עם גורמי העיריה השונים ונציגי המחוז ואשר נשען גם על התובנות שעלו במפגשי הציבור שנערכו עד כה. בנוסף נסקרו התכנים התכנוניים המהווים את מרכיביה, מטרותיה ויעדיה של התכנית ואמצעים המוצעים להשגת החזון. במהלך ההצגה ולאור שאלות שהעלו המשתתפים הודגש כי בכלל מרחב העיר מאושרות כיום כ- 25,000 יחידות דיור במסגרת תוכניות תקפות, שאושרו לאורך השנים. מעבר להערכה מקצועית של התכנון שבתוקף, יש להכיר בעובדה גם כי ע"פ חוק, ביטול תכניות מאושרות או צמצום קיבולת זכויות הבנייה שהן מעניקות, צפוי שיחייב מתן פיצוי לבעלי הקרקע בהיקפים שרשות מקומית/ ועדה המקומית לתכנון ובנייה לא יכולות לעמוד בו. קריית אונו מתוכננת היום במידה רבה. תכנית המתאר הנוכחית יכולה להשפיע על אופני המימוש של התוכניות המאושרות ובזה כוחה.
- דיון:** חלקו האחרון של המפגש תוכנן להתנהל כדיון מובנה בשתי קבוצות מקבילות. המשתתפים, בהצבעה דמוקרטית, בחרו לקיים דיון פתוח בפורום המלא ללא חלוקה לקבוצות.

## עיקרי הדיון

להלן עיקרי הנושאים שהעלו המשתתפים, והתייחסות ראש צוות התכנון לנושאים אלו:

### 1. הכנת תוכנית מתאר על רקע התוכניות המפורטות המאושרות בקריית אונו

רבים מהמשתתפים התייחסו לסוגיה של גודל העיר המתוכננת, הביעו העדפה כי יעד האוכלוסייה של העיר יהיה קטן מ-80,000 תושבים, קראו לדיון נוסף ביעד האוכלוסייה הנוכחי והיו שאף קראו לשינוין

או ביטולן של תוכניות מאושרות שעל סמך קיבולת המגורים שבהן נקבע יעד האוכלוסייה של העיר לשנת 2040. עלו שאלות מדוע העיר ממשיכה לקדם תוכניות מפורטות חדשות בזמן הכנת תוכנית המתאר. על רקע העובדה כי העיר מתוכננת ברובה הגדול – ביקשו המשתתפים להבין על מה יכולה תוכנית המתאר הכוללת להשפיע.

#### צוות התכנון חזר והסביר כדלהלן:

- ☑ מטרופולין תל אביב יכפיל את אוכלוסייתו בעשורים הקרובים מגמה המתואמת עם מדיניות לאומית. ערי המטרופולין כולן, מתכננות תוספת יחידות דיור חדשות כחלק מגידולו של המטרופולין.
  - ☑ בקריית אונו אושרו בשנים האחרונות תוכניות לשכונות חדשות בהיקף נרחב, הן בתל השומר (במקום הבסיס הצבאי שיפונה) והן מדרום לבר אילן בשכונת אריאל שרון. תוכניות אלו אושרו על ידי מוסדות התכנון, וכמו לכל תוכנית היה ניתן להגיש להן התנגדויות לפי הפרוצדורה הקבועה בחוק. בתוך העיר אושרו בשנים האחרונות מגוון תוכניות להתחדשות עירונית. תוכניות אלו מעניקות זכויות בנייה לבעלי הקרקע. שינוי של תוכניות מאושרות המצמצם זכויות בנייה כרוך בפיצוי בעלי הקרקע על ידי הרשות המקומית/הועדה המקומית לתכנון ובנייה ובפועל זו מטלה שקשה לדמיין כיצד רשות יכולה לעמוד בה. לכן גם אילו היה צורך או רצון לבטל תכנון תקף, לא נראה שישנה דרך לעשות זאת. מכאן שקיבולת האוכלוסייה המאושרת של תוכנית המתאר עומדת על כ-80,000 תושבים וכל שינוי לכך הינו בשוליים של קיבולת זו. צוות התכנון חזר והזכיר כי הוא ממליץ למקד את הדיון בנושאים שתוכנית המתאר יכולה להשפיע עליהם.
  - ☑ לא ניתן ולא מקובל לעצור את מערכת התכנון העירונית גם בזמן הכנת תוכנית מתאר כוללת לעיר. זו המדיניות בארץ וקריית אונו לא שונה מערים אחרות בהן מקדמים תוכניות מתאר כוללניות. ככל שתוכנית המתאר תתקדם היא תוכל להנחות ולהשפיע בצורה טובה יותר על תוכניות מפורטות שמקודמות בעיר כיום ובעתיד – וגם בכך יתרון להתקדם עם הכנת תוכנית המתאר הכוללת.
  - ☑ צוות תוכנית המתאר מאמין, שאפשר במסגרת המגבלות הקיימות לקדם את פיתוח העיר לכיוון שאינו בהכרח חלופת "עסקים כרגיל", על פיה ממשיכה המגמה של מימוש תכניות באופן שנעשה עד כה. תוכנית המתאר הכוללת יכולה להשפיע במספר נושאים: קביעת מדיניות פיתוח מתוך ראייה כלל עירונית, תוך הבטחה שהמרחב האורבני ומערכות התשתית הציבוריות יתוכננו ויפעלו באופן מיטבי. מכאן יגזרו הנחיות ל: אופן בו ייושמו התוכניות המאושרות; גיבוש תוכניות מפורטות חדשות שיקודמו בעיר; פיתוח אזורי התעסוקה באופן שימקסם את יתרונותיהם היחסיים ויבטיח את שגשוגם; פיתוח סביבת המגורים והמרחב הציבורי בעיר כך שישתתף באופן מיטבי את תושביה וישמר את הערכים המקומיים הרצויים, ועוד.
- תכנית מתאר יכולה גם להצביע על השלמות תכנונית שבאמצעותן מימושן של התכניות שבנדון יעשה באופן מיטבי, ובדרך שמתואמת ככל הניתן עם מערכות שונות הנדרשות לעיר ולתושביה. אלו יכולות להיות השלמות שונות של שלד הצירים והשטחים הפתוחים, מערכות תשתית תומכות של תנועה שאינה רק מוטוריות, מקסום וייעול של שטחי הציבור, אף תוך הצבעה על פוטנציאל של הגדלתם ככל הניתן, שילוב נושא הטבע העירוני במארג הכולל של העיר הקיימת והמתוכננת, אסטרטגיה לפיתוח אזורי תעסוקה, עקרונות של שיתופי פעולה במגוון תחומיים עם שכנותיה של קריית אונו ואיגום המשאבים העומדים לרשותן, הכוונה ביחס למוקדים שונים שיש לתת עליהם את הדעת במגוון רחב של נושאים (תרבות, מסחר לסוגיו, מיתון תנועה, חציה בטוחה וכו') ועוד נושאים רבים אחרים.

## 2. מערך המגורים והתחדשות עירונית

### 2.1. דירות קטנות

עלתה בקשה לתכנן היקף משמעותי של דירות קטנות עבור אוכלוסיות מגוונות. עלתה טענה כי באזור רחוב בר גיורא בו יש כיום דירות קטנות, הן יוחלפו בדירות גדולות יותר עקב תהליך התחדשות עירונית. צוות התכנון הדגיש כי בכל פרויקט חדש מתוכננות כ-20% יחידות דיור קטנות עבור צעירים, מבוגרים וכיוצ"ב. דירות קטנות יבנו גם במסגרת פרויקטים של פינוי בינוי.

### 2.2. התחדשות עירונית

התייחסויות רבות של המשתתפים בדיון נסובו סביב דגם ההתחדשות העירונית המקודם בעיר, בדגש על ההתחדשות לאורך שדרת לוי אשכול:

☑ **דגם הבינוי ואינטנסיביות הבינוי:** עלתה בקשה לקבלת מידע מדוייק מה היקף הבינויים הגבוהים המתוכננים לאורך לוי אשכול. הובע חוסר שביעות רצון מההיקף הגדול של פרויקטי ההתחדשות העירונית בעיר (גם ביחס לערים אחרות) ומדגם הבינויה הגבוהה. המשתתפים הצרו על כך שקידום ההתחדשות העירונית בעיר לא נעשה תחת הנחיותיה של תוכנית מתאר כוללנית, וכי המהלך הנוכחי של תוכנית המתאר לא יוכל להשפיע על התוכניות שאושרו או אלו הנמצאות בשלבי הכנה ואישור מתקדמים. עלתה טענה על כך שבמסגרת ההתחדשות העירונית נפגעים שטחים ציבוריים פתוחים שכיום משרתים הן בניינים שעוברים פינוי בינוי והן בניינים סמוכים – הועלתה טענה שהשטחים החלופיים שמפתחים במסגרת ההתחדשות העירונית הם פחות איכותיים מהקיימים.

☑ **חשיבות ההתחדשות העירונית:** עלתה אמירה שהתחדשות עירונית חשובה לעיר וחשובה לתושבים שגרים בבנייני מגורים ישנים שאיכותם ירודה, הם לא ממוגנים נגד רעידות אדמה ושהתשתיות שלהם נדרשות לשדרוג "זו מתנה לעיר בזה שמחדשים את הליבה הישנה, והופכים אותה למשהו מודרני שישתבח עם השנים". עלתה הצעה לתת קדימות לקידום התחדשות בבנייני המגורים שמצבם פחות טוב (על הצורך בפתרונות תחבורתיים לתוספת יחידות הדיור עקב ההתחדשות העירונית ראו בסעיף תנועה ותחבורה). מנגד עלתה טענה שחידוש הבתים הישנים צריך להיות על חשבון בעלי הדירות ולא בדגם של פינוי בינוי שמוסיף יח"ד חדשות רבות למרקם הותיק ובכך פוגע באיכות החיים של אלו שמתגוררים בו ושל התושבים העתידיים. הובע צער כי התמיכה או ההתנגדות להתחדשות העירונית הביאה ליצירת פילוג בקרב אוכלוסיית הישוב.

☑ **קצב הפיתוח:** הוזכר הצורך לסנכרן מימוש של פרויקטים שונים כדי למנוע מצב ש"אנשים יחיו באתר בנייה במשך שנים". כן הוזכר הצורך לסנכרן פיתוח המגורים עם פיתוח תשתיות דרכים, חנייה ומוסדות ציבור שכבר כיום יש עליהם עומס גדול (ראו הרחבה בסעיפים רלוונטים).

מהנדסת העיר הזכירה לתושבים שכבר לפני מספר שנים אושרה מדיניות בנושא התחדשות עירונית ופורסמו באתר האינטרנט העירוני הנחיות בנוגע להתחדשות עירונית. כן הזכירה כי במסגרת התחדשות עירונית לא יפגעו השטחים הציבוריים מבחינת גודלם – ניתן לשנות צורתם אך לא להקטינם. צוות התכנון הזכיר כי במסגרת תוכנית המתאר לא ניתן להשפיע על תוכניות מאושרות ותוכניות שבשלבי הכנה ואישור מתקדמים.

### 3. מערך שירותי הציבור, מוסדות הציבור ושטחי הציבור

הועלו שאלות במספר דגשים.

☑ **הקצאת קרקע:** עלתה שאלה האם תובטח הקצאת קרקע לכלל מוסדות הציבור הנדרשים לעיר בהיקפה המלא כולל מוסדות חינוך, תרבות, מתקני ספורט ועוד. היו משתתפים שתמכו בפיתוח מוסדות ציבור יחודיים לקריית אונו עצמה (כמו אולם מופעים נוסח מרכז הבמה בגני תקווה) בעוד אחרים דיברו על שיתוף פעולה בין ישובי הבקעה והימנעות מבניית מוסדות מתחרים במרחב. צוות התכנון הסביר שבימים אלו מגובשת פרוגרמה עירונית לצורכי ציבור ובמהלך הכנתה נבדק מצאי מגרשי הציבור המאושרים בעיר, בראיה כלל עירונית הלוקחת בחשבון גם את השכונות החדשות באריאל שרון ותל השומר ויכול שימצאו חלק מפתרונות השונים לצורכי הציבור במסגרת תכניות אלו. במסגרת עבודה זו נעשה גם מאמץ לאתר פוטנציאל לתוספת שטחי ציבור ומוסדות ציבור במרקם הקיים באמצעות ייעול הניצול של שטחים ציבוריים בנויים. הפרוגרמה לצורכי ציבור תכלול פתרונות לצורכי ציבור הנדרשים לפי מכסה וצרכים נוספים שיוגדרו בהתאם למדיניות העירייה, לשיתופי פעולה במרחב בקעת אונו ולמצאי השטחים הזמין.

☑ **שימוש רב תכליתי וייעול הניצול של שטחים למבני ציבור:** עלו מגוון רעיונות לשימוש אינטנסיבי במגרשים המאושרים עבור מוסדות ציבור ובמבני הציבור הקיימים ומתוכננים – כגון בנייה רב שכבתית של בתי ספר במספר קומות שימשו הן לצורכי חינוך והן לצרכים קהילתיים, הפעלה של מבני ציבור רבים ככל האפשר לשימוש רב תכליתי לאורך כמה שיותר שעות ביום (ניתנה דוגמא של בניין עיריית תל אביב שבשעות אחה"צ הלובי שלו משמש לפעילות קהילתית לסוגיה). צוות התכנון הסביר שקיימת בעיר תוכנית לעיבוי הבנייה על מגרשים ציבוריים, ותוכנית המתאר תטמיע אותה. פרוגרמת תוכנית המתאר תהיה מבוססת על ניצול יעיל של שטחי הציבור. דגם הפעלת מבני הציבור הוא באחריות העירייה.

☑ **בניית מוסדות ציבור:** עלתה קריאה להיערכות מתוכננת מראש של הרשות המקומית למתן מענה על הצרכים צפויים לטווח קצר ובינוני בשל פרק הזמן הארוך הנדרש לאישור, תכנון והקמת בי"ס חדש. ניתנה דוגמא של הצורך הדחוף בהקמת חט"ב חדשה על המבנה בשימוש משה"ח שמצפון לבי"ס רימונים. עלו שאלות בדבר מקורות המימון של בניית מוסדות ציבור חדשים. נושאים אלו אינם במנדט הטיפול של תוכנית המתאר אך סביר כי התכנית תצביע כבר בשלב קרוב מה הם השלבים השונים הנדרשים לפיתוח מארג השטחים למוסדות ציבור וממנה יכול שתיגזר עבודת הרשות גם בסוגיות הנוגעות לטווח הקצר.

### 4. תנועה, תחבורה וצירים

☑ **תחבורה ציבורית:** עלתה קריאה להרחיב את מערך תחבורה ציבורית מבחינת תדירות ופריסה – הן בתוך העיר (כולל באמצעות שאטלים) והן בכלל בקעת אונו וממנה לחלקי המטרופולין האחרים. כן עלתה קריאה לקדם קווי רכבת קלה שיעברו במרכז העיר. אחדים הציעו שזו תהיה רכבת תחתית. צוות התכנון הדגיש כי העבודה על תכנית המתאר כוללת בין השאר בחינה של מערכת התחבורה והתנועה בעיר ובכללה (ובדגש) גם תחבורה ציבורית ותחבורה פעילה, במטרה להתאים מענה תחבורתי לצרכי העיר ויעד האוכלוסייה שלה. התכנית תבחן את התשתיות הנדרשות לייעול מערכת תנועה שכזו, ביחס למרכיביה השונים ובאופן שמשדרת בצורה מיטבית את אוכלוסית קרית אונו, בכיסוי ובשרות מקסימאלי למוקדי הביקוש בכלל הבקעה ובמטרופולין. תכנית המתאר תכלול בין כלל רבדיה לפיכך, גם שלד תנועתי מלא. צוות התכנון מודע לכך שכיום בקעת אונו לא משורתת טוב על ידי תחבורה ציבורית. תוכנית המתאר יכולה להשפיע בעיקר על יצירת תשתיות למעבר תחבורה ציבורית – כך למשל לאפשר

מעבר אוטובוסים ברחובות נוספים על ידי התאמת חתך הרחוב. בנושא הרכבת הקלה הדגיש צוות התכנון כי ככל שהאינטנסיביות תגבר לאורך צירים כגון לוי אשכול, כך תהיה היתכנות גבוהה יותר לקידום לתכנון וביצוע של קו נוסף של הסעת המונים דוגמת רכבת קלה, על בסיס תוואי זה. לכול כבר מובן היום כי ציר אינטנסיבי דוגמת לוי אשכול יכול שיהיה משורת תנועתית בצורה נאותה רק באמצעות אמצעי תחבורה ציבורית, ואלו כבר נמצאים בדרגות שונות של קידום. מימוש פתרונות אלו ייגבר ככל שרמת האינטנסיביות במרחב העיר יגבר. חלק מפתרונות אלו הינם לטווח הארוך אך ראוי שתכנית המתאר תבחן ותצביע עליהם במסגרתה.

☑ **צירי נסיעה בתוך הישוב וממנו החוצה:** הועלתה הבעיה של עומס על הכבישים בגלל תנועה עוברת. כן הוזכר כי בשעות השיא יש פקקים בתוך לב הישוב עקב עומס כלי רכב על הכבישים. עלה חשש כי עומסים פנימיים אלו יגדלו ככל שתתקדם ההתחדשות העירונית ויתווספו למרכז העיר עוד תושבים על כלי הרכב שלהם ועוד מסחר שימשוך קונים וכלי רכב. המשתתפים ביקשו מידע לגבי תכנון כביש עוקף לקריית אונו ולגבי היציאה דרומה דרך רחוב מוטה גור המתוכנן. הוזכר כי בנושא תחבורה ציבורית ותחבורה חלופית יש חשיבות לתכנון ולבצע פרויקטים תוך שיתוף פעולה בין ישובי בקעת אונו בתכנון שיסתכל גם על מרחב הגדול יותר של גוש דן. הוזכר כי הקמת פרויקט כמו "תל אופן" הקיים בתל אביב יכול להיות ישים רק אם יעשה במשותף על ידי ישובי הבקעה. צוות התכנון הדגיש כי תכנון מערך התנועה והתחבורה במסגרת תוכנית המתאר נעשה תוך תיאום עם הישובים הסמוכים לקריית אונו גם במסגרת תכניות המתאר המגובשות בימים אלו לכל אחד מהם. זאת במטרה לתאם פיתוח צירים שיקלו על הניידות של כלל התושבים - ככל שהחיבוריות והרצף יגדלו כך יעילות צירים אלו תגדל. תנועה עוברת תמשיך לחצות את קריית אונו כשם שתושבי קריית אונו ימשיכו לעבור דרך גני תקווה או בר"ג בדרכם לתל אביב - זה המצב במרחב מעוייר רציף. כן הודגש כי רחוב מוטה גור מתוכנן לחבר את רחוב דורי דרומה עד דרך 461 ויהווה חיבור משמעותי לקריית אונו דרומה אל ציר רחוב משמעותי במטרופולין.

☑ **צירי הליכה ואופניים, חנייה:** עלתה הערה שיש לדאוג לפתרונות חניה במרכז הישוב, זאת לאור המצוקה הקיימת היום "כבר היום יש רחובות שאי אפשר לחנות בהם" שצפויה להחריף עם איכלוס פרויקטים נוספים של התחדשות עירונית. עלה צורך ביצירה של "חווית הליכה" לאורך הצירים הראשיים כדי שלא יהיו צירים למעבר מכוניות בלבד. כן עלו בקשות לפיתוח מדרכות במרכז הישוב. המשתתפים הביעו העדפה לפיתוח מסלולי אופניים שיחברו בין המגורים לבתי הספר כדי לעודד נסיעת ילדים באופניים "זה יהיה חינוך ירוק יותר". צוות התכנון הדגיש כי במסגרת התוכנית אנו שואפים להבטיח קישוריות ורציפות ע"י נתיבי הליכה ומדרכות מוצלות וכן מסלולי אופניים בכלל העיר. זאת בדגש על חיבור בין אזורי המגורים למוקדי ביקוש שונים במרחב, והכל במסגרת רחובות וצירים שיותאמו לכך.

## 5. מסחר ותעסוקה

☑ **אזורי תעסוקה מתוכננים:** המשתתפים ביקשו הבהרות לגבי אזורי התעסוקה המתוכננים בתוכניות מאושרות והסיבות בשלהן הם לא מומשו. אחד המשתתפים ענה לכך כי יזמים מעדיפים פיתוח מגורים ולא פיתוח תעסוקה ועל בסיס זה הציע שיש להתנות פיתוח מגורים בפיתוח מתחמי תעסוקה וקרא להתחיל בכך בטווח הקרוב. הודגשה חשיבות פיתוח בר קיימא של מסחר ותעסוקה בעיר תוך משיכת עסקים בעלי פוטנציאל לפעול לטווח ארוך. עלתה שאלה האם התוכנית תבטיח פיתוח מקומות תעסוקה מקומיים. עלתה הצעה לפתח חללי עבודה שיאפשרו לאנשים לעבוד מהישוב במקום ליומם למשרדי חברות הנמצאים מחוץ לקריית אונו.

כן עלתה הצעה לנצל את קיומם של מרכזים אקדמיים –מכללת קריית אונו ואוניברסיטת בר אילן, והוצע לפתח אזור תעסוקה משותף עם האקדמיה כמו שקורה סביב אוניברסיטת בן גוריון. עלתה דאגה בדבר הפתרונות של תנועה וחניה שישרתו את המסחר והתעסוקה המתוכננים. כן עלתה בקשה להבטיח הסדרי פריקה וטעינה למסחר שיתווסף לאורך הצירים הראשיים כך שיאפשר תפקוד של המסחר מבלי ליצור עומסי תנועה ומטרדים לתושבים ולקונים. צוות התכנון הדגיש כי העבודה על תוכנית המתאר כוללת בחינה של השאלה "מדוע לא היו יוזמות למימוש אזורי התעסוקה המאושרים". על בסיס זה במסגרת תוכנית המתאר מגובשת מדיניות לפיתוח ומימוש שטחי התעסוקה כולל איפיון התעסוקה הרצויה, הגדרת גודל המגרשים, הגדרת התניות לפיתוח וכיוצ"ב. צוות התכנון הפנה למשתתפים מגוון שאלות באשר לאיפיון הנכון של אזורי התעסוקה המתוכננים ולקידום המימוש שלהם – איפיון אשר יכול לדעת המשתתפים לסייע בבחירת כלים ומנגנונים שונים לפיתוח אזורי התעסוקה. הודגש כי התכנית, בין השאר, תציג תמונת עתיד ברורה לעיר, שתבהיר סוגיות כמו אי הנכונות להפוך את אזורי התעסוקה למתחמי מגורים נוספים, ובכך תהווה התכנית גם כלי שיכול וישפיע על אלו שבשלב זה ממתינים עם פיתוח אזורי תעסוקה, בתקווה לשינוי היעוד למגורים.

☑ **כלכלה מוניציפלית:** נאמר שיש לאפשר פיתוח שימושי תעסוקה בהתאם לצרכים של הכלכלה המוניציפלית ובצורה מאוזנת. היה מי שטען כי ללא פיתוח בפועל של אזורי תעסוקה בהיקף מספק, העיר תגיע לפשיטת רגל. צוות התכנון הדגיש כי כיום יש בקריית אונו כ- 100,000 מ"ר בנוי של שטחי מסחר ותעסוקה (מתוך נתוני ארנונה, ואלו כוללים גם שטחים מבסיס תל השומר) שמשמעותם כ 3 מ"ר תעסוקה לנפש. זהו היקף קטן שאינו תומך ביציבות הכלכלה המוניציפלית, ולשם השוואה הממוצע הארצי עומד על כ-8 מ"ר לנפש. פיתוח אזורי תעסוקה נועד גם לתמיכה בכלכלה המוניציפלית ותוכנית המתאר נדרשת באופן מובהק לנושא זה.

## 6. שיתוף הציבור/מעורבות בעלי עניין בהכנת התוכנית

המשתתפים העלו מגוון שאלות והשגות על דגם שיתוף בעלי עניין בהכנת תוכנית המתאר ועל תכנון:

☑ **פירסום תוצרים תכנוניים ושימוש בתוצרי מפגשי השיתוף:** נשאלה שאלה אודות פרסום תוצרי התכנון וסיכום מפגשי שיתוף הציבור שהתקיימו וכן בשימוש שעושה צוות התכנון בתוצרים אלו. צוות התכנון הפנה את התושבים לאתר האינטרנט של העירייה בו מפורסמים סיכומי המפגשים שנערכו והמצגות שהוצגו המכילות את התוצרים התכנוניים שלב העבודה הרלוונטי לכל מפגש עם התושבים. כן הודגש כי בגיבוש החזון ועקרונות התוכנית נעשה שימוש רב בתוצרי המפגשים הקודמים שהתקיימו. הדיון במפגש הנוכחי נועד בין השאר לקבל התייחסות התושבים לתוצרים תכנוניים אלו שגובשו גם על בסיס מפגשי השיתוף הקודמים. כל התוצרים התכנוניים מוצגים על ידי צוות התכנון לגורמים שונים בעירייה לאישור וקבלת משוב, הן במסגרת פגישות עבודה משותפות וכן במסגרת צוותי ההיגוי/ליווי לתכנית.

☑ **תהליך השיתוף:** נשאל מה המתודולוגיה של שיתוף הציבור בתוכנית הנוכחית. המשתתפים הציעו לקיים קבוצות מיקוד, ביקשו לפשט את המושגים התכנוניים בהם השתמש צוות התכנון, לאפשר להם זמן ארוך יותר להתייחסויות, להציג מצגת, להרחיב את הגיוון של צוות החשיבה העירוני כך שיהיו בו גם צעירים ולאסוף מידע ועמדות דרך האינטרנט. צוות התכנון הפנה את המשתתפים לשקף שהוצג בכל אחד מהמפגשים, ונמצא גם באתר האינטרנט העירוני, המציג את תהליך התכנון ואת שיתוף הציבור המהווה חלק אינטגרלי ממנו. צוות התכנון מבהיר כי המפגשים מובנים ומבוססים על מצגת קצרה יחסית כאשר רוב הזמן מוקדש לדיון מובנה על בסיס שאלות מוגדרות שיציג צוות התכנון. המפגש הנוכחי תוכנן להיות במתכונת כזו. הוזכר כי

המפגש הקודם של צוות החשיבה הישובי הוארך במעל שעה כדי לאפשר לכל הנוכחים לבטא את כל ההתייחסויות שרצו להשמיע. מתכונת המפגשים מותאמת לשלב התכנוני בו אנו נמצאים. בתהליך הנוכחי הוחלט לעשות סדרת מפגשים של צוות חשיבה עירוני, במקום קבוצות מיקוד נקודתיות.

תושבי קריית אונו מוזמנים להעביר לצוות התכנון מסמכים/מצגות רלוונטים באמצעות המייל דרך מירית.

באשר לייצוגיות של צוות החשיבה העירוני שמשתתף בסדרת המפגשים הנוכחיים – צוות התכנון הזכיר שהפניה להרשמה נעשתה דרך אתר האינטרנט העירוני ובצוות החשיבה נכללו כל הפונים, ואף הושם דגש כי יהיו אלו תושבים, ככל הניתן, מכלל אזורי העיר. יעשה מאמץ לגייס למפגש הבא גם משתתפים בני קבוצות הגיל הצעירות. כן הודגש כי כמחצית מאוכלוסיית היעד של התוכנית – תושביה העתידיים של העיר, אינה מיוצגת כמובן בדיון, ואחריות צוות התכנון, ובין היתר גם המשתתפים, לחשוב גם על האינטרסים של קבוצה זו. צוות התכנון ישמח להסביר כל ביטוי מקצועי לא ברור שהוזכר במהלך הדיון.

☑ **המשך תהליך שיתוף הציבור בהכנת תוכנית המתאר:** המשתתפים הציעו לקיים עוד מפגשי דיון על החלופה הנבחרת. צוות התכנון יידע כי מתוכנן לקיים מפגשים נוספים שיוקדשו לדיונים ממוקדים על מרחבי תכנון שונים בעיר. הדיונים יעשו על בסיס חומרים תכנוניים-גרפיים שמעבד צוות התכנון. הזמנות ישלחו בהמשך.

## צילומים מהמפגש

